

CLASS : 10th (Secondary)

Code No. 5508

Series : Sec. April/2021

Roll No.

SET : C

संस्कृत

भाग - II

(वस्तुनिष्ठ प्रश्न)

(Academic/Open)

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

- कृपया जाँच कर लें कि भाग-II के इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ 8 तथा प्रश्न 10 हैं।
- परीक्षार्थी अपना रोल नं० प्रश्न-पत्र पर अवश्य लिखें।
- कृपया प्रश्नों का उत्तर देने से पूर्व यह सुनिश्चित कर लें कि प्रश्न-पत्र पूर्ण व सही है, परीक्षा के उपरान्त इस सम्बन्ध में कोई भी दावा स्वीकार नहीं किया जायेगा।

निर्देश: -

- सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।
- प्रश्नसंख्या प्रश्नानुसारम् अवश्यमेव लेखनीया।

(बहुविकल्पीय उत्तरात्मक प्रश्नाः)

1. (i) युष्मद् शब्दस्य प्र० वि० एकवचने किं रूपम् ?

1

(क) त्वाम्

(ख) माम्

(ग) आवाम्

(घ) त्वम्

5508/(Set : C)/ II

P. T. O.

- (ii) कन्या शब्दस्य द्वि० वि० एकवचने किं रूपम् ? 1
- (क) कन्या
(ख) कन्याः
(ग) कन्यम्
(घ) कन्याम्
- (iii) देव शब्दस्य चतुर्थी वि० एकवचने किं रूपम् ? 1
- (क) देवय
(ख) देवायै
(ग) देवात्
(घ) देवाय
2. (i) गम् - लट्लकारस्य प्र० पु० बहुवचने किं रूपम् ? 1
- (क) गच्छति (ख) गच्छसि
(ग) गच्छथ (घ) गच्छन्ति
- (ii) पा - लोट्लकारस्य म० पु० बहुवचने किं रूपम् ? 1
- (क) पान्तु (ख) पिबन्तु
(ग) पिबानि (घ) पिबत
- (iii) स्था - लृट्लकारस्य उ० पु० बहुवचने किं रूपम् ? 1
- (क) स्थास्यति (ख) स्थास्यसि
(ग) स्थास्यामि (घ) स्थास्यामः

3. (i) 'प्रति' उपपद योगे का विभक्ति ? 1
 (क) पंचमी (ख) चतुर्थी
 (ग) तृतीया (घ) द्वितीया
- (ii) 'अलम्' उपपद योगे का विभक्ति ? 1
 (क) प्रथमा (ख) द्वितीया
 (ग) तृतीया (घ) पंचमी
- (iii) 'बहिः' उपपद योगे का विभक्ति: ? 1
 (क) षष्ठी (ख) सप्तमी
 (ग) प्रथमा (घ) पंचमी
4. अव्ययपदेन रिक्तस्थानं पूरयत –
- (i) हरितमा तत्र शुचि पर्यावरणम्। (अत्र/कुत्र) 1
 (ii) वायुमंडलं दीपितम्। (इदानीं/कुत्र) 1
5. (i) 'काननम्' पदस्य पर्यायपदं लिखत – 1
 (क) कान (ख) करण
 (ग) वन (घ) वनम्
- (ii) 'शरीरम्' पदस्य पर्यायपदं लिखत – 1
 (क) कायाम् (ख) देहा
 (ग) शरीर (घ) तनुः

6. (i) 'वक्रम्' पदस्य विलोमपदं किम् ? 1
- (क) कोटिलम्
(ख) खोटिलम्
(ग) कुटलम्
(घ) कुटिलम्
- (ii) 'निर्बलः' पदस्य किं विलोमपदम् ? 1
- (क) बाली
(ख) बलिः
(ग) बलि
(घ) बली
7. (i) प्र + कृ + क्तिन् संयोगे किं रूपम् ? 1
- (क) प्रकृतिः (ख) प्राकृतिः
(ग) परकृतिः (घ) प्राकतिः
- (ii) 'करणीयम्' अत्र कः प्रत्ययः ? 1
- (क) अनीयर् (ख) अनीया
(ग) अनीयम् (घ) णीयम्
- (iii) '20' स्थाने संख्यावाचीपदं चिनुत - 1
- (क) विंशतिः (ख) विशति
(ग) विंशत् (घ) विंशति

- (iv) 'पंचत्रिंशत्' स्थाने का गणना ? 1
- (क) 50 (ख) 55
- (ग) 45 (घ) 35
- (v) 'गावश्च' अत्र किं सन्धिच्छेदपदम् ? 1
- (क) गौ + च
- (ख) गाव + च
- (ग) गावाः + च
- (घ) गावः + च
- (vi) 'गावश्च' पदे सन्धेः नाम किम् ? 1
- (क) दीर्घ (ख) स्वर
- (ग) व्यंजन (घ) विसर्ग
- (vii) 'न + एव' पदयोः किं सन्धिपदम् ? 1
- (क) नाव (ख) नेव
- (ग) नोव (घ) नैव
- (viii) 'अयोग्यः' इति पदे किं विग्रहपदम् ? 1
- (क) अ योग्यः
- (ख) ना योग्यः
- (ग) अन योग्यः
- (घ) न योग्यः

- (ix) 'महावृक्षः' पदे कः समासः ? 1
- (क) कर्मधारय (ख) द्विगुः
(ग) द्वन्द्वः (घ) बहुव्रीहिः
- (x) 'नवा मालिका' अत्र किं समस्तपदम् ? 1
- (क) नोमालिका (ख) नवनवमालिका
(ग) मालिका (घ) नवमालिका
- (xi) 'दुर्वहम्' अत्र कः उपसर्गः ? 1
- (क) दुर् (ख) दु
(ग) दूर् (घ) दुर्व
- (xii) 'प्रकृतिः' अत्र कः उपसर्गः ? 1
- (क) परा (ख) पर
(ग) प्रकृ (घ) प्र
- (xiii) 'तुल्यवत्सला जननी' अत्र विशेषणपदं चिनुत - 1
- (क) तुल्यवत्सला (ख) जननी
(ग) तुल्य (घ) वत्सला

8. घटिकां दृष्ट्वा रिक्तस्थानं पूरयत -

- (i) छात्रः प्रातः वादने उत्तिष्ठति। (चतुर्/चत्वारि) 1
- (ii) विद्यालयं गच्छति छात्रः वादने। (अष्ट/दश) 1

(7)

5508/(Set : C)

(रचनात्मकं कार्यम्)

9. पत्रं पठित्वा मञ्जूषातः उचितपदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत -

5 × 1 = 5

सेवायाम्

.....(i)..... महोदय,

रा० व० मा० वि०

मोहाली

श्रीमन्तः !

सविनयं निवेदनम्(ii).....। मम भ्रातुः विवाहः 15/3/21(iii)..... सुनिश्चितम् अस्ति।
अतोहि अहं विद्यालयम् आगन्तुम्(iv)..... अस्मि। कृपया दिनद्वयस्य(v)..... दत्त्वा माम्
अनुगृहणन्तु भवन्तः।

भवताम्

आज्ञाकारी शिष्यः

कृष्णदेवः

कक्षा - दशम

अनु० - दश

मञ्जूषा

अवकाशं, असमर्थः, दिनांके, प्रधानाचार्य, अस्ति।

5508/(Set : C)/ II

P. T. O.

10. चित्रं दृष्ट्वा मञ्जूषातः उचितपदं चित्वा वाक्येषु रिक्तस्थानं पूरयत -

5 × 1 = 5

वाक्यानि -

- (क) चित्रमिदं अस्ति।
 (ख) क्रीडाक्षेत्रम् वृक्षाः सन्ति।
 (ग) बालकाः क्रीडाक्षेत्रे ।
 (घ) केचन बालकाः ।
 (ङ) छात्रा क्रीडति।

मञ्जूषा

रज्ज्वा, उभयतः, क्रीडन्ति, भ्रमन्ति, क्रीडाक्षेत्रस्य।

5508/(Set : C)/ II